

najti, obrnejo se na c. k. okrajno glavarstvo, naj bi nas ono prisililo nemški dopisovati. Ali c. k. okr. glavarstvo v Celji, vselej pravično tako tudi v narodnem oziru, jim odpiše, kakor se tukaj v slovenskem prevodu glasi:

„Broj 13.702. Dopis slavnemu c. k. okrajnemu glavarstvu Völkermarkt v blagovoljno dalejšnje poslovanje oziroma v poizvedbo pristojnosti Hedvige Kolšek s službno uljudno opazko pripodaja, da je slovenski uradni jezik tržke občine Brašlovec slovenski in da se zahtevanju mestnega občinskega urada Völkermarkt, da bi se rešitev tega predmeta v nemškem jeziku pouzročila, zaradi pomanjkanja postavnih vtemeljevanj, ne zamore ustreči. Celje 6. junija 1881. C. k. namest. svetovalec in okrajni glavar Haas.“ Toraj slovenski župani bojzljivi začnite slovenski uradovati! Ne bojte se nemškutarjev in sovražnikov naše narodnosti. V lice jim povemo, da jim je zastoj misliti, če nas niso ob času absolutizma ponemčili, nas sedaj tudi ne bodo. Kajti „Duh slovenski se je vzbudil, — Slovan čuti, kaj da je, — Pred nemškutarsko glavico — Noče več uklanjat se“. Opombica! Völkermarkt je ponemčeni Velikovec. Kedar hočejo tamošnji „purgarji“ od Slovencev kaj denarjev zaslužiti ali kedar jih za nemčurske kandidate lovijo, tedaj znajo vsi in dobro slovenski, sicer pa ne marajo nič za nje. Okolica je vsa slovenska in bi toraj se v Velikovec sploh moralo uradovati slovenski, kamo-li še od slovenskih štajerskih občin zahtevati nemških odpisov! — u —

Od Savinje. (Celjskemu tiskarju Rakuschu) in njegovemu komedijantu se precej huda godi, ker jima ščuvarsko „Cillier-Zeitung“ žaljeni Savinčanje nazaj pošiljajo. Tako je prav. Kdo bo se pa od teh možakarjev dražiti dal in še plačeval. Najbolj se jezi na vrlega našega „Slov. Gosp.“ in ker stvarno niti pičice mu ne more odvrniti, napada osobno velezaslužnega urednika. Vendar temu bodi v tolažbo rečeno: da smatramo to v največjo čast, ako je kateri slovenski duhovnik v „Celjanki“ grajan, a v največjo sramoto, če ona katerega hvali. Ta list piše za freimavrerje in ti jo tudi podpirajo. Patron freimavrerjev dr. Foregger je njej krušni otec. Zato pa ona tudi marljivo duhovnike obira, smeši cerkvene obrede, napada poglavarja sv. Cerkve, trosi laži o nunah in menihih pa nikoli ničesar ne popravi, se norčuje iz pobiranja milih darov okolo altarja, smeši romarje in je nedavno celo slovanske romarje nersramno žalila. Sploh freimaurerskega volka prav dobro poznamo. Tem bolje smo se smejali, ko je v štev. 59. se zavel v velik ovčji kožuh ter začel lepo „krščanski“ naprej moliti in slovenskim kmetom priporočati potrebo slovenskega liberalnega lističa. (Čudno, pri volitvah in zapeljevanji Slovencev vidijo potrebo slovensčine, drugače pa ne). Toda ubogi komedijant je pozabil volku odrezati dolgi rep, kosmata nčesa in ostre kremplje in si tako vse skazil. Uvidevši namreč, da on in

Rakusch ne zamoreta izdavatı „liberalnega lista za kmete“ prosita in upijeta, naj bi njuni glas slišal graški „Volksbildungsverein“ in se ve da pri g. Rakuschu tiskati dal svoj grdi „Dorfbote“ v slovenski obleki! Pisatelj teh vrstic je uže več „Dorfbotov“ prebral in mora reči, da ni kmalu čital toliko nesramnih napadov na Slovence, zlasti pa na sv. vero in čestito duhovščino. In s takšno berso boče g. Rakusch vračati dobroto, da so duhovniki in slovenski župani toliko denarjev za tiskovine pri njem plačali. Ob konci omenim še, da je nesrečni celjski profesor ali suplent, ki je z deklicami grdo ravnal, po krivici v „Cillier-Zeit.“ Slovencev vrinjen, kajti ovi grdun ima nemško ime, je vpisal pri številjenji „Umgangssprache: deutsch“, je bil zvest ud „Deutscher Kasino-Verein“, a nikoli ud čitalnice. Zato ga naj „Celjanka“ lepo poveže in v svojo mauho skrije! Sekač.

Iz Koroškega. Kder ni bilo kakšne uime, toče, ondi vse lepo kaže in ljudje veselo žanjejo. Za deželni zbor volijo veliki posestniki dva nova poslanca, ker sta Stokert in Edelman poslanstvo odložila. Da bi konservativci v tej skupini se enkrat zmezili, o tem ni čuti. Odločnosti in poguma manjka. — Fužine Hüttenberške in vsa posestva pridejo v last velikega denarstvenega zavoda „Länderbank“. Do sedaj so uradniki Hüttenberške zadruge na Slovence nemilo uplivali, posebno ob volitvah. Pritiskali so na uboge kmete, da so ti češ nočes volili nemčurje in liberalce. To utegne sedaj prenehati. Koroški Slovenci dobijo odduška. Iz Doberlevasi so okrajnega sodnika, če se ne motimo, zopet dalje prestavili. — Katoliško društvo v Celovci je sv. očetu Leonu izjavilo svojo nevoljo zastran neredov, ki so se godili pri pogrebu Pija IX.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Sedaj so se nemški liberalci začeli med seboj trgati. Napadajo pa najprvle svojega voditelja dr. Herbst, zakaj se ni šel sam v Prago tepst s Čehi, ampak je na svoji grajščini mirno čepel, da vidi, kakšen da bude celemu šundru konec. Očitajo mu, da je bojzljivec in da ni sposoben za voditelja. Drugi listi zopet branijo Herbst in tako je razpor med ustavoverci. — Čehi in Poljaci se vedno bolj sprijaznujejo. To je dobro znamenje. V Krakovu so nedavno se sešli najodličnejši česki in poljski učenjaki. — Čehi so najbolj hudi, zakaj so na novih desetakah samo nemški in magjarski napisi; Čehi začeli so toraj napisavati: „to plati deset zlatih“ pa tako Magjare razdražili. Zato so sklenoli napisovanje opustiti, ker se hočejo nemški liberalci tega poslužiti in opiraje se na Magjare ministra Dunajevskega prevrči, ker je dovolil, da se pri državnih kasah tudi napisani desetaki smejo sprejemati, dokler so še celi. — Dunajski novi nadškof Gangelbauer je od papeža potrjen

— Liberalni „Bauernverein“ je v Lipnici zaradi toče pobegol v bližnjo vas. Predmetov so jim liberalni poslanci nezaslišano bedastih v pogovaranje ponudili n. pr. prošnjo do ministerstva, naj zapre ruske meje za vvažanje ruskih goved. No, takšno postavo so konservativno-narodni naši poslanci uže lani sklenoli; ob novem letu 1882 se meje trdno zaprejo. Liberalci tedaj lažejo in z lažmi kmeta begajo računajoči na njegovo nevednost. Laž je tako kosmata, da se res čudimo, kako se je „Tagespošta“ upala ž njo med svet! — Česko mesto Bučovice je v javni seji ugovarjalo zoper to, da se zdravniki pri okrajih nastavljajo neznajoči jezika svojih bolnikov. — V Ljubljano je ove dni došel brat svitlega cesarja, nadvojvoda Karol Ludvik, ter bil od Slovencev, zlasti od „Sokolcev“, navdušeno sprejet. Dopalo mu je se, da je slovenski „Sokol“ pristopil družbi rudečega križa. — Pred Trstom mudile so se angleške oklopnice, sedaj so odšle, a na njih mesto priplule so ameriksanske. — Hrvatski ban je 4 milijone denarja iz krajinskih blagajnic uže prevzel v oskrbovanje. V Zagrebu imajo hudo volilno prasko v mestni zastop. Do sedaj so na zmagi Mrazovičevci. — Dne 22. in 23. jul. razsajala je strašna burja po srednej Ogerski podrla mnogo hiš, razrgala več mostov in s točo zasula pridelke. — Vlada v Sarajevu je razmere med kmeti in grajščaki mohamedani poskusila uravnati po stari turški postavi od l. 1213. To je vendar čudno!

Vnanje države. Žalostne novice prihajajo iz Italije; tamošnji vodje politični začenjajo zoper poglavarja sv. katoliške Cerkve rogoviliti; tirjajo namreč, naj vlada papežu vzame še Vatikansko palačo in sv. Petersko cerkvo in ga zapodi iz Rima, pa tudi sploh iz Italije. Bogu samemu je znano, ali pride res do tega ali ne. — Nemški cesar Viljelm bo v Gostinu od našega cesarja obiskovan dne 4. avgusta. Volitve na Bavarskem so liberalce jako iznemirili: nemški, zvečinoma katoliški Bavarci so brezverskemu liberalstvu dali močno brc: 89 konservativnih poslancev so izvolili, med tem, ko jih imajo liberalci samo 70, čeravno so ministri in uradniki za nje se potegnili. — Rusi iščejo zvezo s Francozi. — Turški sultan je morivcem sultana Aziza smrtno kazen spremenil v ječo na žive dni. V Afriko pošilja v Tripol vedno več vojakov in streliva. To pa jezi Francoze. Ti so z naskokom vzeli mesto Sfaks in ubili 800 Arabov, sedaj hočejo zasesti še mesta: Gabes, Kajrvan, Sušan in Kef in tako je ves Tunis njihov. Bu-Amema jim je sicer všel pa naposled ga vendar dobijo. Francozi so premočni. Doma v Parizu pa norijo zoper verne katoličane. Nedavno je vojni minister 30 mladenčev, oficirskih kadetov, kaznoval in kot proste vojake v regimente porazdelil, ker so na den sv. Henrika bili pri sv. meši. — Angležem žugajo Irci čedalje huje. Na več parobrodov so spravili „peklenske mašine“, t.

j. ure nabite z dinamitom, katere razletijo, kedar navite dotečejo. K sreči je policija mašine zasledila ob pravem času. — Obstreljeni predsednik v Severni Ameriki ni umrl pa hudo boleha; krogelj še mu vseh niso mogli isvleči.

Za poduk in kratek čas.

Nesrečni dnevi generala Szapary-ja v Bosni.

(Spisal po lastnej skušnji D. Živkov.)

VI. Dne 5. avgusta ob štirih nas neusmiljeni trobentaš prebudi. Hitro je vse pripravljeno na odhod, a čakati smo morali do 11. ure sedeč na konjih. Solnce je strahovito pripekalo. Marsikteri bi rad v senco vlegel, da bi si on in konj počil pa ni bilo dovoljeno, ampak sedeli smo kakor lipov sv. Martin na gabrovem „šimelnu“. V sedmih urah smo potem komaj po težki poti dospeli v Gračanico, kjer smo več slišali o bitvi od 4. avgusta. To je uže bil boj! Vsaka koča se je morala posebej po sili vzeti. Kjer se pa to ni dalo, ondi so kočice požgali in jazbece iz gnezda posmodili. V boj zapleten je bil 1 bataljon 70. polka in je bil v sili, dokler mu ni prišel 1 bataljon od 61. polka na pomoč. Od naše strani so bili 1 častnik in nekoliko mož ranjenih, kterih še eden je tisti dan umrl; Turkov je bilo okolo 80 mrtvih, 50 ranjenih in 40 vjetih, kteri zadnji so se tisti dan odpustili, samo dva poveljnika so zadržali.

Dne 6. avgusta smo imeli počitek. Tisti dan so vse kočice po orožji preiskali. V mošeji so našli do 1000 pušek in vsakovrstnega orožja tudi 700 škrinjice streliva. Na trgu sta stala dva stara železna topa. Obetal sem pajdašu 5 fl., naj mi na celi lafeti pokaže za čebulj vrednosti železa! Orožje so naši vojaki vse potrli. Bile so večjidel stare s srebrom vložene puške na samokres; tudi nekaj angleških Martini-pušek je bilo; handžari so bili ostri, kakor britve. Strelivo se je vse sežgalo. Kedar so se prve puške v ogenj vrgle in pokati jele, bilo je naenkrat vse na nogah. Nihče ni drugače mislil, kakor da so nas Turki napali. Ko smo zvedeli, da ni nič huđega, smo si vsak kakšno senco poiskali, da bi počivali, pa nam prehudo pokanje ni pripuščalo, ker so vojaki, da bi delo hitrej dokončali, začeli cele škrinjice v ogenj metati. Vse se je pokončalo, samo topa sta cela ostala vendar zabita.

Gračanica ima okolo 3000 prebivalcev, večjidel mohamedancev, nekaj malega pravoslavnih kristijanov, kteri imajo lepo malo hišo božjo brez stolpa; mohamedanci imajo dve mošeji.

Dne 7. avgusta sta bila zgodaj dva prva puntarja obešena. Hitro potem smo se začeli pomikati proti Dubošnici. Marširali smo celi dragi dan in smo ob eni po polnoči 8. avgusta prišli v tabor. Pešci in ženisti, kteri so uže po dnevi tje prišli, oskrbeli so si sena, slame itd. za ležišče,